

Către: [REDACTED]

Referitor: clauze contractuale dezechilibrate

Stimată doamnă,

Ca urmare a petiției dumneavoastră, înregistrată la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) cu nr. G2026-4379/16.01.2026, prin care aduceți în atenție o practică neconcurențială prin utilizarea unor clauze contractuale dezechilibrate în cadrul unui contract de consultanță, vă comunicăm următoarele:

Din analiza informațiilor puse la dispoziție de dumneavoastră nu este clar care este ipoteza concretă a acestui contract.

Astfel, se pot identifica mai multe situații:

1. Dacă acest contract generează cheltuieli care vor fi finanțate din fonduri europene, clauzele contractuale fie intră sub incidența legislației specifice achizițiilor publice¹, fie intră sub incidența legislației specifice achizițiilor gestionate de beneficiarii privați².

În ambele cazuri, soluțiile legislative, menționate mai sus, au prevederi care asigură beneficiarului de fonduri europene instrumente/proceduri de achiziție adecvate, prin care acesta poate stabili regimul juridic aplicabil implementării contractelor de achiziții. În mod implicit, beneficiarul trebuie să stabilească clauze contractuale echilibrate, care să reflecte în mod just drepturile și obligațiile părților.

2. Dacă acest contract de consultanță generează raporturi juridice între privați care nu fac obiectul unor angajamente care generează cheltuieli finanțate din fonduri europene, regimul juridic al drepturilor și obligațiilor contractuale este reglementat de cadrul juridic general.

În cazul în care contractul nu este semnat vă recomandăm să solicitați echilibrarea clauzelor contractuale în raport cu complexitatea prestațiilor ce fac obiectul acestui contract.

¹ Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare și cadrul legislativ de nivel secundar și terțiar.

² Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 1.284/2016 privind aprobarea Procedurii competitive aplicabile solicitanților/beneficiarilor privați pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări finanțate din fonduri europene, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care contractul este semnat revizuirea clauzelor contractuale se poate realiza pe cale amiabilă prin întocmirea unui act adițional sau apelând la forța coercitivă a instanței de judecată abilitate.

3. Referitor la clauzele descrise de dumneavoastră recomandăm:

- a) clauza "obligația unui beneficiar la plata sumelor nerecuperabile în orice condiții, indiferent de stadiul sau calitatea prestației"

Se poate interpreta că aceasta impune o exigență contractuală neechitabilă de a achita sumele nerecuperabile indiferent de rezultatul prestării serviciilor de consultanță.

În mod obiectiv, un contract de consultanță având ca scop accesarea de oportunități de finanțare presupune o obligație de diligență din partea prestatorului, nu o obligație de rezultat garantat. Cu toate acestea, clauza analizată poate transfera integral riscul contractual asupra beneficiarului, obligându-l la plata onorariului fără o analiză minimă.

Recomandăm analiza posibilității unei obligații de plata partajată dacă sumele nerecuperabile rezultă dintr-o acțiune sau omisiune imputabilă prestatorului.

- b) clauza prin care se instituie "impunerea obligației de plată a onorariului de succes chiar și în situația renunțării beneficiarului anterior depunerii proiectului, fără corelare cu servicii efectiv prestate"

Conținutul acestei clauze:

- impune plata onorariului de succes chiar în absența rezultatului (depunerea proiectului),
- nu corelează obligația de plată cu servicii efectiv prestate,
- transferă integral riscul contractual asupra beneficiarului.

Recomandăm analiza posibilității ca onorariul de succes să fie condiționat de depunerea proiectului de finanțare. În situația renunțării beneficiarului anterior depunerii proiectului, ar putea să nu se datoreze onorariu de succes, beneficiarul urmând să achite exclusiv contravaloarea serviciilor efectiv prestate și acceptate, conform documentelor justificative."

- c) clauza prin care se instituie "penalități de întârziere calculate la valoarea totală a proiectului, și nu la suma datorată"

Observăm faptul că, în acest caz, din formulare, rezultă că este vorba deja de prestații care vizează implementarea unui proiect și nu doar de accesare a fondurilor

europene. Având în vedere că nu este clar dacă această clauză este în legătură cu prestațiile din contractul de consultanță sau cu cele din contractul de finanțare nu putem emite o opinie.

În ceea ce privește reducerile procentuale/corecțiile financiare ocazionate de nereguli aferente contractelor de finanțare, precizăm faptul că sediul materiei este OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare și legislația de nivel secundar aferentă.

- d) observația "lipsa unor criterii clare, măsurabile și verificabile privind livrabilele și obligațiile prestatorului, în paralel cu garantarea aproape integrală a intereselor financiare ale acestuia",

Constatăm faptul că și în acest caz este vorba de prestații care vizează implementarea unui proiect și nu doar de accesare a fondurilor europene.

În acest caz, recomandăm analiza posibilității semnării unor contracte de consultanță separate, respectiv unul pentru identificarea unor surse de finanțare compatibile cu obiectul finanțării și, ulterior, după identificarea sursei de finanțare, când se pot clarifica informații preliminare obiectivelor unui proiect să se semneze un contract de finanțare pentru depunerea cererii de finanțare și implementarea acestuia, astfel încât să se poată determina cu o mai mare precizie etapele de execuție și livrabilele aferente.

Precizăm că o abordare integrată a serviciilor de depunere a unei cereri de finanțare cu serviciile de consultanță pentru implementare permite asigurarea continuității între etapele de identificare, elaborare și implementare. Se evită riscul ca soluțiile propuse inițial să nu fie compatibile cu condițiile reale de finanțare sau să necesite ajustări substanțiale în fazele ulterioare, generând întâzieri, costuri suplimentare și potențiale neeligibilități. De asemenea, separarea contractelor poate conduce la dificultăți în stabilirea răspunderii contractuale, fiecare prestator putând invoca limitarea obligațiilor la etapa strict asumată, în detrimentul beneficiarului.

Se oferă un grad mai ridicat de predictibilitate, responsabilitate și eficiență, precum și o mai bună corelare între obiectivele proiectului, livrabilele asumate și rezultatele urmărite.

În speranța că informațiile prezentate mai sus vă sunt de folos, dorim să menționăm faptul că nu este în limitele responsabilităților MIPE să standardizeze clauze contractuale care nu au legătură cu raporturi juridice inițiate sau care decurg din acțiuni ale MIPE sau ale autorităților de management regionale.

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
DIRECȚIA GENERALĂ PROGRAMARE ȘI COORDONARE SISTEM

De asemenea, considerăm că beneficiarii trebuie să analizeze cu atenția clauzele contractuale aferente prestării de servicii de consultanță și să **negocieze clauze mai favorabile** având în vedere că un contract de consultanță nu este un contract de adeziune. Menționăm că, potrivit principiilor consacrate de dreptul civil, contractul reprezintă legea părților, fapt ce obligă la respectarea clauzelor convenite, în măsura în care acestea nu contravin normelor legale imperativ aplicabile.

Cu considerație,

p. Ministrul investițiilor și proiectelor europene

Dragoș-Nicolae PÎSLARU

Director general

Monica Ivona Cristina BATAL